

U 34/2014 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningen om bestämmandet av den ansvariga staten (EU) nr 604/2013 (*Dublin III-förordningen*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 26 juni 2014 till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 604/2013 när det gäller att avgöra vilken medlemsstat som

har ansvaret att pröva en ansökan om internationellt skydd av ensamkommande barn utan någon familjemedlem, något syskon eller någon släkting som lagligen vistas i en medlemsstat samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 11 september 2014

Inrikesminister *Päivi Räsänen*

Överinspektör Tero Mikkola

INRIKESMINISTERIET

PROMEMORIA
12.8.2014

EU/2013/604

KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNINGEN OM BESTÄMMANDET AV DEN ANSVARIGA STATEN (EU) NR 604/2013 (DUBLIN III-FÖRORDNINGEN)**1 Förslagets bakgrund och målsättning**

Den omarbetade förordningen om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat, det vill säga den så kallade förordningen om bestämmandet av den ansvariga staten (EU) nr 604/2013, godkändes den 26 juni 2013 och började tillämpas den 1 januari 2014.

Under förhandlingarna som gällde den här så kallade Dublin III-förordningen enades de lagstiftande myndigheterna om att frågan om ensamkommande barn som ansöker om internationellt skydd i Europeiska unionen, och som inte har familjemedlemmar, syskon eller släktingar som vistas i en medlemsstat, lämnas öppen. I samband med förhandlingarna fördes diskussioner om ämnet och flera medlemsstater ansåg att kommissionens förslag möjliggör missbruk och att det strider mot Dublinsystemet.

Genom kommissionens förslag till förordning (COM (2014) 382 final) ändras artikel 8.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat, det vill säga den så kallade Dublin III-förordningen.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

Enligt kommissionen är syftet med förslaget att lösa oklarheterna kring bestämmelser-

na om ensamkommande barn som inte har familjemedlemmar, syskon eller släktingar i medlemsstater och att skapa ett tydligare rättsläge när det gäller vem som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd i sådana fall. Kommissionen har i sitt förslag i synnerhet tagit hänsyn till domen i målet C-648/11, som meddelats av Europeiska unionens domstol.

Den föreslagna bestämmelsen täcker två situationer i fråga om ensamkommande barn: Situationen där ett ensamkommande barn, som inte har familjemedlemmar, syskon eller släktingar som vistas i EU, har lämnat in flera asylansökningar, även i den medlemsstat där barnet för tillfället vistas. Enligt domstolens dom avgörs vilken stat som ansvarar för ärendet i detta fall genom att den medlemsstat där barnet söker asyl och för tillfället vistas i ska ansvara för ärendet, såvida det är förenligt med barnets bästa.

Den andra situationen gäller fall där barnet som lämnat in en ansökan om internationellt skydd vistas i medlemsstaten, men inte har lämnat in sin ansökan där. I förslaget föreslås att medlemsstaten ska ge barnet en möjlighet att lämna in sin ansökan i den medlemsstat som barnet vistas i efter att barnet blivit underrättat om sin rättighet till detta och dess konsekvenser. Om barnet lämnar in sin ansökan i denna medlemsstat, ansvarar medlemsstaten för att pröva ansökningen. Om barnet beslutar att avstå från att lämna in en ny ansökan i den stat där barnet för tillfället vistas, föreslås det att den medlemsstat, där barnet lämnat in sin senaste ansökan, ska ansvara för att pröva ansökningen.

3 Konsekvenser

3.1 Konsekvenser för lagstiftningen

Verkställigheten av förordningen kommer att medföra behov av att ändra den nationella lagstiftningen. Dessa ändringar kräver närmare utredning och bedömning. För denna bedömning kommer information att inhämtas om detaljerna i förslaget och konsekvenserna av förslaget kommer att utredas i rådets arbetsgrupp under den fortsatta beredningen.

3.2 Konsekvenser för ekonomin

En allmän uppskattning är att de ekonomiska konsekvenserna av förslaget till förordningen är ringa. Omfattningen av de ekonomiska verkningarna i Finland beror bland annat på hur stort antalet personer som ansöker om internationellt skydd är samt varifrån och hur de anländer till Finland.

4 Rättslig grund

Genom den föreslagna förordningen ändras förordning (EU) nr 604/2013, vilken har den samma rättsliga grunden, det vill säga artikel 78, andra stycket, led e, i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Som beslutsförfarande används ordinarie lagstiftningsförfarande.

5 Subsidiaritet och proportionalitet

Enligt subsidiaritetsprincipen i Fördraget om Europeiska unionen (artikel 5.3 i EU-fördraget) ska åtgärder vidtas på EU-nivå endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå.

Enligt proportionalitetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget bör åtgärder inom EU till innehåll och form inte gå utöver vad som är

nödvändigt för att nå målen i fördragen. Proportionalitet innebär närmast ett förbud mot överreglering, och genomförandet av det har kopplingar till subsidiaritetsprincipen.

Statsrådet anser att förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen.

6 De övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Det finns ännu inga uppgifter om de övriga medlemsstaternas ståndpunkter.

7 Ålands behörighet

Enligt 27 § 26 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om utlänningslagstiftning.

8 Den nationella behandlingen av förslaget och behandlingen i Europeiska unionen

Vid tiden för upprättandet av promemorian finns det inte närmare uppgifter om tidtabellen för behandlingen. Ärendet kommer antagligen att behandlas i rådets arbetsgrupp för asylärenden under hösten 2014.

Kommissionen anser att förslaget till ändringen ska lämnas så snart som möjligt för att trygga rättssäkerheten i fråga om bestämmelserna om ensamkommande barn vid Dublinförfarandet.

Behandling i skriftligt förfarande i sektion 6 vid EU den 5–11 augusti 2014.

9 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådets ståndpunkt är preliminär vid inledningsskedet av beredningen och torde preciseras i och med att beredningen av ärendet framskrider. Statsrådet förhåller sig positivt till utvecklandet av Dublinsystemet som en del av det gemensamma asylsystemet i Europa. Det är positivt att rättssäkerheten för asylsökande och i synnerhet barn främjas.

Statsrådets förhåller sig vid detta skede av beredningen avvaktande till kommissionens förslag i denna form och anser att det krävs en mer detaljerad översyn. Enligt statsrådets

uppfattning är det centralt att ett ärende, i enlighet med grundprincipen i Dublinsystemet, endast prövas av en stat. Detaljerna i förslaget bör dock ännu övervägas och vid förhandlingarna bör man sträva efter att be-

stämmelserna ska vara ändamålsenliga och att de inte leder till att processen fördröjs eller möjligheterna till missbruk ökar. Statsrådet framhäver att barnets bästa bör tas i beaktande vid behandlingen av ärendet.